

PRINCIPESA ILEANA ȘI PĂRINTELE ARSENIE BOCA, INTERFERENȚE SPIRITUALE

SEBASTIAN MĂLUȘELU

Brașov

EMIL STOIAN

stoiancoriolan.emil@gmail.com

Brașov

PRINCESSE ILEANA ET PRÊTRE ARSENIE BOCA, INTERFÉRENCES SPIRITUELLES

RÉSUMÉ

De l'année 1944 jusqu'au 7 janvier 1948, Princesse Ileana de Roumanie, avec sa famille, a habité Bran. Pendant cette période une lumière dans sa vie spirituelle a été le prêtre Arsenie Boca du Monastère de Sâmbăta de Sus.

Mots-clés: Princesse Ileana, Arsenie Boca, Château Bran, Monastère Sâmbăta de Sus, l'hôpital du Coeur de la Reine.

La 5 ianuarie 1909, douăzeci și una de salve de tun vesteau poporului român venirea pe lume, la Palatul Cotroceni, a celei mai mici fiice a Reginei Maria, principesa Ileana. Suverana României a considerat acest suprem onor drept ”*glasul poporului meu bucurându-se de nașterea celui de al cincilea copil al nostru*”¹.

Nimeni nu bănuia atunci legătura afectivă ce se va stabili între regină și frumoasa sa fiică, și cu atât mai puțin dragostea pentru castelul medieval de la Bran, care i-a fost donat de orașul Brașov la 1 decembrie 1920 ca ”*o expresie a venerației sincere ce o simte și populația orașului nostru față de marea regină care uscă lacrimile văduvelor și orfanilor*”².

Încă din primii ani ai vieții principesa Ileana a fost educată în spiritul iubirii față de țară și neam, al datoriei și onoarei, dar și al dragostei pentru Dumnezeu. Însă, două evenimente tragice i-au marcat copilăria: moartea fratelui cel mai mic, Mircea, la 2 noiembrie 1916, și intrarea României în Primul Război Mondial.

Momentul dispariției principelui Mircea este trăit cu intensitatea lumii divine a îngerilor: ”*Când aveam șapte ani, am văzut îngerii. Sunt tot atât de sigură azi cum am fost și atunci. Nu am visat, nici ”n-am avut vedenii”. Știu precis că ei erau acolo, cu mare claritate. N-am fost nici mirată, nici înspăimântată. N-am fost nici măcar înfiorată ci teribil de bucuroasă. Am vrut să le vorbesc și să-i ating.*

---

¹ Maria, Regină a României, *Povestea vieții mele*, vol. II, București, Editura RAO International Publishing Company, 2009, p. 292; vol. III, p. 80-81.

² Actul de donație a Castelului Bran Reginei Maria, în Arhiva Muzeului Național Bran.

*Camera noastră, a copiilor, era luminată de zorii zilei și am văzut un grup de îngeri, stând în jurul patului fratelui meu mai mic*³.

A fost înmormântat în biserica de la Palatul Cotroceni, iar din cauza războiului *”Doi ani a rămas singur de strajă casei părinților săi, deasupra căreia drape-lul țării încetase să mai fluture. Jeliți-l, căci a împărtășit cu noi zilele suferinței, dar zilele bucuriei n-a trăit să le vadă*”⁴.

Asemenea Reginei Maria, principesa Ileana a fost atrasă de spiritualitatea creștină și a însoțit-o pe aceasta în drumul ei spre lumea minunată a divinității, a smereniei și a actelor de binefacere. Toate aceste experiențe vor fi hotărâtoare în educarea și formarea convingerilor creștin-ortodoxe.

Este semnificativ un moment din anii războiului, când datorită evenimentelor tragice Curtea Regală s-a refugiat la Iași: *”Ileana iese în fiecare zi cu pâine, pes-meți și un termos cu ceai pentru nenorociții pe care îi întâlnește pe stradă. Are o minte ciudat de serioasă; văzând cum încerc să ajut lumea în toate părțile, vrea și ea să fie de folos*”⁵.

Încă din copilărie s-a stabilit o puternică legătură sufletească între marea regină și fiica ei: *”Dar adevărata mea tovarășe era Ileana. Ea mai mult decât ori-cine împărtășea dragostea mea pentru țărani (...)”*⁶; *”Ileana avea din naștere sentimentul de noblesse oblige și era o adevărată plăcere să vezi câtă grație putea avea acest copil. Veselă ca o păsărică și plină de haz, niciodată nu uita să se poarte așa cum se cuvenea când erau de față mai marii ei”*⁷.

Cu prilejul primei vizite pe care suveranii României au făcut-o în Transilvania eliberată, în mai 1919, micuța Principesă Ileana s-a alăturat părinților ei și i-a însoțit la ceremoniile de la 30 mai 1919, la Alba Iulia, Blaj, 31 mai 1919, Copșa Mică, 1 iunie 1919, Săliște, Sibiu, Făgăraș, Brașov⁸.

Dragostea și pasiunea Reginei Maria pentru Castelul Bran este împărtășită și de fiica sa iubită – Domnița Ileana –, așa cum o numeau brănenii, care încă din copilărie a însoțit-o adesea pe aceasta la Bran.

Iată cum descrie regina prezența domniței la Bran: *”Ileana, fiind foarte mult folosită ca prim plan, înveșmântată în ceea ce noi numim costumul Bran, apare ca o superbă figură biblică”*⁹.

La 26 iulie 1931 *”s’a celebrat în comuna Sinaia, județul Prahova, căsătoria Principesei Ileana a României”* cu Anton Arhiduce de Austria¹⁰, *”din linia Toscană a Casei de Habsburg”*¹¹.

³ Maica Alexandra, *Sfinții îngeri*, București, Editura Fundației ”Anastasia”, 1992, p. 301; Maria, Regina României, *Gânduri și icoane din vremea războiului*, ediția a II-a, Editura Librăriei Pavel Suru, București, 1919, p. 16-17.

⁴ Maria, Regină a României, *Țara pe care o iubesc: memorii din exil*, București, Editura Humanitas, 2016, p. 143.

⁵ Idem, *Povestea vieții mele*, vol. III, p. 145.

⁶ *Ibidem*, p. 383.

⁷ *Ibidem*, p. 250.

⁸ Emil Stoian, Sebastian Mălușelu, *Întâia vizită în Transilvania a Regelui Ferdinand și a Reginei Maria*, Ghimbav, Editura HACO Internațional, 2011, p. 59, 62, 73.

⁹ Maria, Regină a României, *Însemnări zilnice*, vol. VI, București, Editura Historia, 2008, p. 351.

Pasiunea și dragostea pentru castelul Bran și împrejurimile sale atât de pitorești, au făcut ca după nuntă Principesa să-și petreacă luna de miere în romanticul fort medieval de aici, cum știm adus la viață de Regina Maria.

După moartea Reginei, potrivit testamentului lăsat de aceasta și a unui partaj, Castelul Bran i-a revenit Principesei Ileana, fiica sa preferată: *"Și mi-a lăsat, printre alte simboluri vizibile ale dragostei, delicateței și înțelegerii care sunt atât de rare chiar și între mamă și fiică, minunatul castel Bran; pe care l-am iubit atât de mult amândouă (...)"*¹².

Anexarea în 1938 a Austriei de către Hitler, expansiunea nazistă și abdicarea lui Carol al II-lea au determinat-o pe Domnița Ileana să se stabilească în 1943, împreună cu cei șase copii, la Bran.

Un invalid de război, sergent Painea Dumitru, în rugăciunile sale spunea: *"Domnița Ileana nu va înceta niciodată să fie icoană a suferințelor și mângâierilor. Să trăiți Domniță, cu întreaga Voastră Familie"*¹³.

Continuând tradiția și crezul mamei sale, Domnița, după mai multe inițiative de ajutorare a răniților, se hotărâște să construiască, în memoria mamei sale, un spital pentru răniți la Bran, la adăpost de bombardamente, pe malul râului Turcu, aproape de nișa săpată în stâncă, unde din 1940 se găsea sarcofagul cu inima Reginei Maria¹⁴.

La 22 iulie 1944, de ziua Sfintei Maria Magdalena, *"deși nu era gata clădirea"*, în memoria zilei onomastice a Reginei Maria s-a sfințit spitalul de către un sobor de preoți avându-l în frunte pe Mitropolitul Ardealului, Nicolae Bălan¹⁵.

În semn de mulțumire pentru slujba de sfințire a Spitalului *Inima Reginei*, Domnița îi trimite I.P.S. Mitropolit Nicolae Bălan o fotografie în care alături de ea sunt și cei șase copii. Pe verso apar rândurile sale autografe:

"Înalt Prea Sfinția Ta !

*Dă-mi voe să Ți trimit cu această fotografie urările noastre de bine de Sfintele Sărbători. În gând am cuvântul Tău dela sfințirea spitalului că sufletul nu-l poate subjuga nimeni, el e liber, și liber va fi a pururi. Fie voia Domnului că în anul ce vine să înțeleagă toți acest adevăr"*¹⁶.

Și pentru părintele paroh din Poarta-Bran, care a participat la sfințirea spitalului, aduce cuvenitele mulțumiri¹⁷.

Domnița pomenește adesea în scrierile sale despre greutățile întâmpinate pentru edificarea spitalului și a unui lăcaș de închinăciune: *"Spitalul <<Inima*

---

¹⁰ Arhivele Naționale Istorice Centrale (în continuare, ANIC), Fond *Casa Regală*, Principesa Ileana-personale, dosar I/4, f. 17-18.

¹¹ Ileana, Principesă a României, *Trăiesc din nou*, București, Editura Humanitas, 1999, p. 41.

¹² *Ibidem*, p. 64.

¹³ ANIC, dosar II/49, f. 26.

¹⁴ Ileana Domnița României, *Spitalul "Inima Reginei" Bran, 1944-1947*, Brașov, Tipografia "ASTRA", 1947; Ileana Princess of Romania, *Hospital Queen's Heart*, New York, Rinehart & Company, 1954.

¹⁵ Ileana Princess of Romania, *Hospital Queen's Heart*, 1954.

¹⁶ Arhiva Bibliotecii Mitropoliei Sibiu (în continuare, ABMS), Fond *Nicolae Bălan*, 952.

¹⁷ *Ibidem*, 953.

Reginei>> nu e terminat, dar, în ciuda vremurilor grele, el crește mereu, căci el face parte din minunile ce se petrec încă pe fața acestui pământ amărât. Astfel dorința mea vie de a clădi în mijlocul instituției o capelă mică pentru mărirea Domnului și mângâierea noastră ia ființă; cu totul neașteptat a început să se înalțe și ea, fidelă copie a Stelei Maris din Balcic”¹⁸.

Din anul 1944, până în 7 ianuarie 1948, Principesa Ileana, împreună cu familia, a locuit la Bran. În această perioadă o lumină în viața sa spirituală a fost părintele Arsenie Boca de la Sâmbăta de Sus.

Curentul generat de traducerea *Filocaliei sfințelor nevoițe ale desăvârșirii* de către părintele Dumitru Stăniloae, încărcătura spirituală recunoscută a Mănăstirii Brâncoveanu de la Sâmbăta de Sus, unde slujea și devenise vestit ieromonahul Arsenie Boca, au făcut ca acest loc să fie căutat și de familia regală.

Cu ocazia unei vizite a unui grup ce îl avea în frunte pe Regele Mihai, Regina Elena și Principesa Ileana, părintele i-a cunoscut și a rămas în admirația Casei Regale¹⁹.

Ulterior, așa cum era firesc, între principesa Ileana și părintele Arsenie Boca s-a încheiat o adevărată legătură spirituală, care după instaurarea regimului comunist va constitui un cap de acuzare a ieromonahului²⁰.

Dintr-o adresă a Inspectoratului Regional de Siguranță Brașov (Nr. 6.959 S. din 27 octombrie 1947) către Direcția Generală a Siguranței Statului, Serviciul 1, Biroul 1, București, rezultă că părintele *”Este foarte bine văzut de Mitropolitul Bălan al Sibiului și Arhiducesa Ileana de Habsburg”*²¹.

Fiind arestat, potrivit Procesului-verbal de interogatoriu din 5 octombrie 1955 luat la Timișoara (început la ora 17 și 30 min., terminat la ora 12 și 45 min.), Domnița Ileana l-a invitat pe Arsenie Boca la Castelul Bran:

”În anul 1947 vara a venit la Mănăstirea ”Sâmbăta de Sus” DOMNIȚA ILEANA pentru prima dată, și cu această ocazie am cunoscut-o personal. Ea venise cu scopul ca să cunoască mănăstirea, să mă cunoască pe mine și să-mi asculte predicile mele.

După ce am făcut cunoștință personal cu ea, am condus-o la apartamentul mitropolitului și-mi amintesc că i-a plăcut aranjamentul de la mănăstire și peisajul.

¹⁸ Ileana Domnița României, *Spitalul ”Inima Reginei” Bran*.

¹⁹ Pr. Nicolae Streza, *Mărturii despre Părintele Arsenie Boca*, Editura ”Credința strămoșească”, 2005, p. 375-376; Florin Duțu, *Părintele Arsenie Boca. La mănăstirea Prislop în Epoca Torționarilor Comuniști, 1948-1959*, București, Editura Floare Albă de Colț, 2014, p. 29; idem, *Părintele Arsenie Boca: o biografie*, București, Editura Floare Albă de Colț, 2015, p. 74; idem, *Părintele Arsenie Boca: 1910-1989 biografie vizuală*, Editura Floare Albă de Colț, București, 2014, p. 22-23.

²⁰ George Enache, Adrian Nicolae Petcu, *Părintele Arsenie Boca în atenția Poliției Politice*, Galați, Editura Partener, 2009, p. 13.

²¹ Arhivele Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității (în continuare, ACNSAS), Fond *Penal*, Dosar P. 013928, P. 34, f. 26. Aducem cele mai calde mulțumiri domnului Romeo Petrașciuc pentru sprijinul acordat și obținerea unor copii ale documentelor publicate în: Florian Bichir, Romeo Petrașciuc, Raluca Tudorel, *Părintele Arsenie Boca în Arhivele Securității: opis de documente*, vol. I, Sibiu, Editura Agnos, 2013 și vol. II, Sibiu, Editura Agnos, 2014.

În discuțiile purtate cu ea, și-a exprimat dorința ca eu să merg în vizită la castelul Bran, unde avea locuința. I-am răspuns că nu pot să merg altfel decât numai cu aprobarea mitropolitului BĂLAN.

Îmi amintesc că s-a aranjat că are să vorbească cu mitropolitul BĂLAN ca să-mi obțină învoirea.

Acest angajament l-a și îndeplinit, astfel că după cca. 2 săptămâni a venit din nou la mănăstire cu mașina și cu aprobarea mitropolitului BĂLAN am fost luat de către domnița ILEANA și m-a dus la castelul Bran, unde de prima dată am stat cam o săptămână.

Vreau să precizez că domnița Ileana a fost de mai multe ori la Mănăstirea Sâmbăta de Sus, cum la fel am fost și eu de mai multe ori la ea la castelul Bran, unde stăteam o săptămână, două săptămâni și chiar mai puțin de o săptămână.

În tot timpul cât am stat la castelul Bran, preocupările mele au fost următoarele:

Țineam predici cu caracter religios în fața domniței ILEANA și a unor doamne care compuneau entourageul domniței, însă numele cărora nu le cunosc. La predicile ținute de mine mai veneau surorile din spital, medici și farmaciști, dintre care îmi amintesc de MARIANA CIOLAN²², originară din orașul Stalin, în prezent nu știu unde se găsește. Știu că în 1952 a fost la Mănăstirea Prislop, unde a stat cam un an și jumătate, după care a plecat la Mănăstirea "Tudor Vladimirescu", unde iarăși a stat câțva timp, apoi a plecat la o mănăstire din comuna Cudalbi-Tecuci, de unde știu că a fost dusă la spitalul T.B.C. din orașul Stalin. Alte amănunte despre ea nu cunosc²³.

Nu putem aprecia exact de ce părintele Arsenie Boca preciza în declarațiile pe care le-a dat cu ocazia anchetelor la care a fost supus că data la care a cunoscut-o pe Principesa Ileana era anul 1947. Era oare dorința de a o expune cât mai puțin, atât pe ea cât și pe alte persoane din entourage ?

Dintr-o scrisoare adresată mitropolitului Ardealului și datată 19 iulie 1946, reiese dorința Principesei de a-l aduce pe Părintele Arsenie Boca la Castelul Bran:

"Înalt Prea Sfinția Ta,

Ieri, având câteva ceasuri libere am dat o goană la Sâmbăta, ce doream de mult s'o văd. Speram să vă găsesc, din nefericire am aflat că sunteți la băi și cam suferind. Sper însă că acum vă simțiți mult mai bine.

Am auzit o parte din predicile Părintelui Arsenie, care mi'a făcut cea mai adâncă impresie și mi'a ajutat câțva să-mi regăsesc ceva din echilibrul sufleteș care în toate vâltoarele zilei îl cam pierdusem.

---

²² Ulterior, devenită Maica Sebastiana. Vezi Sebastian Mălușelu, *Maica Sebastiana*, în "Pro Bran", 10, nr. 5-7/2014, p. 1-3. Facem precizarea că Seb. Mălușelu a fost botezat de Maica Sebastiana, a crescut în spiritul și educația dată de ea, iar la vârsta de 13 ani împreună cu aceasta a mers la Mănăstirea Drăgănescu de lângă București, unde Părintele Arsenie Boca picta interiorul bisericii. Acesta a fost un moment crucial în viața sa, iar lucrarea de față este rezultatul acelor clipe binecuvântate. Alte amănunte, în Romeo Pereașciuc, *Lăsați-vă în grija lui Dumnezeu: mărturii despre Părintele Arsenie Boca*, Sibiu, Editura Agnos, 2015, p. 147-156.

²³ ACNSAS, *fd. cit.*, Dosar I 2.637, vol. II, P. 44, f. 40-43; Fl. Bichir, R. Petrasciuc, Raluca Tudorel, *op. cit.*, vol. II, p. 432-435; V. Manea, *op. cit.*, p. 79-81.

Am rămas încântată de acest loc plin de pace în care A'ți adus atâta frumusețe, e ceva cu totul minunat.

Vreau să vin la I.P.S. Ta cu două mari rugăminți. Am auzit că poate curând veți merge la Sâmbăta; mi-ați îngădui să vin atunci, iar acolo pentru câteva zile de odihnă sufltească, de care simt o foarte mare nevoie ? Ar fi pentru mine nemai-pomenit de minunat. A doua mea rugămintă este să 'ngăduiți Părintelui Arsenie să vină pentru câteva zile aici, spre a ne ajuta cu cuvântul lui propovăduitor, la o colonie de fete eleve și studente, refugiate și oropsite de soartă, a căror durere dorim s'o oțelim pentru un viitor mai luminos; căci toată durerea și lăcrămile de azi nu ne pot lăsa unde n-au găsit. Trebuie să ne ajutați la mai bine. Sunt sigură că cuvintele atât de măsurate și întemeiate ale Părintelui Arsenie ar da mult rod în astfel de suflte. Vom fi un grup destul de restrâns, cam 40 de fete. Vă rog foarte mult să ne faceți acest mare bine.

Poimăine se împlinesc doi ani de când ne'ați sfințit micul spital. Sunt mândră să spun c'a dat frumoase roade și simt că binecuvântarea Voastră de atunci ne-a apărut de multe rele. Dorința mea vie este ca și sufltește să dea roade mai bune decât a dat până acum.

Dorind I.P.S.T. sănătate și rod bun în toate rămân mereu credincioasă,
*Ileana*²⁴.

Din mai multe izvoare aflăm că de fapt Părintele Arsenie Boca a fost la Bran încă din august 1946, ocazie cu care a vizitat și Colonia din Bran a tinerelor refugiate din Basarabia.

Potrivit cercetărilor făcute de muzeografa Nicoleta Petcu de la Muzeul Național Bran, s-a dat publicității însemnarea Părintelui Arsenie Boca din *Jurnalul coloniei*: "Mă declar angajat sufltește în destinul acestei tabere de tinereță încercată. Suferința, de orice fel, e crucea noastră prin care ne mântuim. Nu uitați că cele din afară sunt pe cum grijim să le avem înăuntru, în conștiință.

Bran 31 Aug. 46 Arsenie²⁵.

În *Jurnalul personal*, la 28 iunie 1947 Domnița arăta cu aleasă considerație că "Un alt prieten minunat a intrat în viața mea anul trecut, este părintele Arsenie Boca de la Sâmbăta"²⁶.

Un alt moment important în care părintele de la Sâmbăta a fost în preajma Domniței Ileana și a familiei sale, a fost prilejuit de sfințirea bisericii ortodoxe române *Sf. Treime* din Scheii Brașovului, la data de 15 septembrie 1946²⁷.

Duminică 15 septembrie 1946, orele 8 dimineața, la gara din Bartolomeu s-a format un cortegiu oficial avându-l în frunte pe I.P.S.S. Mitropolitul Ardealului, Nicolae Bălan, care a luat loc alături de Domnița Ileana, într-o trăsură trasă de patru

---

²⁴ ABMS, *fd. cit.*, 1.022.

²⁵ Biblioteca Academiei Române, *Arhiva 1156*, nepaginat; apud Nicoleta Petcu, *Principesa Ileana a României și părintele Arsenie Boca*, în "Muzeul Național", XXVI, București, 2014, p. 258, 265. Vezi și Nicoleta Petcu, *Asociația Creștină a Femeilor Române și Casa Mare din Bran a Reginei Maria a României*, în "Muzeul Național", XXV, București, 2013, p. 259-270.

²⁶ ANIC, *fd. cit.*, *Principesa Ileana*, Dos. I/8 (1944-1947), f. 32, *Jurnalul Principesei Ileana*.

²⁷ *Drum nou*, duminică 15 septembrie 1946, Brașov, p. 5.

cai. Cortegiul a parcurs str. Lungă, Piața Libertății, Prund, până la Biserica de Pe Tocile²⁸.

Din colecțiile de fotografii făcute cu acest prilej, pe care le-am cercetat, reiese că prin binecuvântarea Mitropolitului Ardealului la ceremonii a fost prezent în prim plan, alături de oficialități și parohul bisericii, părintele Valeriu Voineag, ieromonahul de la Sâmbăta de Sus, alături de un sobor de 26 de preoți.

Un moment de maximă trăire spirituală a avut loc pe 27 iunie 1947, când, la dorința ardentă a Domniței Ileana, Părintele Arsenie Boca a sfințit în curtea Spitalului *Inima Reginei* fundația unei bisericuțe care se dorea a fi o replică fidelă a celei mai mici biserici din țară, *Stella Maris* de la Balcic. Deoarece sarcofagul cu inima Reginei Maria fusese luat de la Biserica ridicată de Regina Maria în parcul reședinței de la Balcic, Domnița a dorit să ctitorească o bisericuță la Bran unde voia să așeze inima mamei sale.

La 28 iunie 1947 Domnița nota în *Jurnal*:

*”Ieri seară, în ciuda ploii, am binecuvântat fundațiile Stellei Maris, pe care o construim în curtea spitalului. Este o minune pentru care trebuie să mulțumesc bătrânului Nae Paiș și Domnului Ștefan Toculesc. Părintele Arsenie a fost vreme de două săptămâni aici și a plecat în dimineața aceasta cu un camion plin cu daruri și cu jumătate din personalul spitalului”*²⁹.

Din cercetările efectuate de noi la Mănăstirea Sâmbăta de Sus, din mărturisirile Maicii Sebastiană, apropiată a Domniței Ileana, cât și a Părintelui Arsenie Boca, reiese că principesa își desăvârșește lucrarea față Atotputernicul și printr-o serie de daruri pentru acest sfânt lăcaș. Am putut identifica la fața locului următoarele obiecte: Icoanele Împărătești de la Biserica veche, privigher sculptat în lemn, draperii pentru altar, mai multe amfore, obiecte ornamentale care se găsesc în parcul mănăstirii³⁰.

Dacă analizăm în integralitatea lor scrierile Principesei Ileana de după plecarea din țară, observăm că deși a avut o relație spirituală deosebită, nu pomeneste de Părintele Arsenie Boca și de alte persoane pentru a nu le expune la persecuții din partea regimului instaurat în România după 1945: *”Bineînțeles, nu pot să vă povestesc despre multe din eforturile mele încununate de succes, căci dacă aș face asta aș pune în pericol mulți oameni care încă se află în România”*³¹.

În Procesul verbal de interogatoriu din 5 octombrie 1955, Părintele Arsenie Boca arăta: *”Când ea a plecat din România, mi-a lăsat o scrisoare în care îmi scria că îmi mulțumește, întrucât am fost o lumină în viața ei. Această scrisoare mi-a fost adusă de Maria Ciolac. Scrisoarea poate fi găsită la Mănăstirea ”Sâmbăta de Sus” împreună cu mai multe cărți care sunt ascunse sub streșina Casei de oaspeți a mitropolitului la locul indicat de mine în schița pe care am făcut-o”*³².

²⁸ *Ibidem*, miercuri 18 septembrie 1946, p. 3.

²⁹ *Jurnalul Principesei Ileana*, Bran 28 iunie 1947.

³⁰ Vezi și: Preot Ion Sofonea, *Am auzit un sfânt vorbind. Părintele Arsenie Boca*, Suceava, Editura Accent Print, 2013, p. 110.

³¹ Ileana Principesă a României, *Trăiesc din nou*, p. 284.

³² Fl. Bichir, R. Petrașciuc, Raluca Tudorel, *Părintele Arsenie Boca în Arhivele Securității: opis de documente*, vol. II.

Schimbul de vizite între Domnița Ileana și Părintele Arsenie Boca a fost intens până în noiembrie 1947, ieromonahul însoțind-o pe aceasta la Bran, Sâmbăta de Sus și de mai multe ori la București, ”*la casa ei din cartierul Băneasa*”³³.

În vârtoarea unor evenimente tulburi, Domnița Ileana consemna: ”*La 7 Ianuarie 1948 cu nemărginită durere am părăsit Branul și țara mult iubită*”.

În lumea binecuvântată de Dumnezeu, această aleasă alianță rămâne un model de înțelegere și afinitate spirituală.

Apreciem că Sfântul Ardealului – Părintele Arsenie Boca –, a fost pentru Principesa Ileana a României o adevărată călăuză spirituală, în drumul acesteia pentru a deveni ulterior Maica Alexandra.

Bibliografie:

Arhiva Bibliotecii Mitropoliei Sibiu, Fond *Nicolae Bălan*.

Arhivele Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității, Fond *Penal*.

Arhivele Naționale Istorice Centrale, Fond *Casa Regală*, Principesa Ileana-personale.

Biblioteca Academiei Române, *Arhiva 1156*.

Jurnalul Principesei Ileana, Bran.

Drum nou, Brașov, 1946.

BICHIR, Florian, PETRAȘCIUC, Romeo, TUDOREL, Raluca, *Părintele Arsenie Boca în Arhivele Securității: opis de documente*, vol. I-II, Sibiu, Editura Agnos, 2013-2014.

DUȚU, Florin, *Părintele Arsenie Boca: 1910-1989 biografie vizuală*, Editura Floare Albă de Colț, București, 2014.

IDEM, *Părintele Arsenie Boca. La mănăstirea Prislop în Epoca Torționarilor Comuniști, 1948-1959*, București, Editura Floare Albă de Colț, 2014.

IDEM, *Părintele Arsenie Boca: o biografie*, București, Editura Floare Albă de Colț, 2015.

ENACHE, George, PETCU, Adrian Nicolae, *Părintele Arsenie Boca în atenția Poliției Politice*, Galați, Editura Partener, 2009.

ILEANA Domnița României, *Spitalul "Inima Reginei" Bran, 1944-1947*, Brașov, Tipografia „ASTRA”, 1947.

ILEANA Princess of Romania, *Hospital Queen's Heart*, New York, Rinehart & Company, 1954.

ILEANA, Principesă a României, *Trăiesc din nou*, București, Editura Humanitas, 1999.

MAICA Alexandra, *Sfinții îngeri*, București, Editura Fundației ”Anastasia”, 1992.

---

³³ Vasile Manea, *Părintele Arsenie Boca, obiectivul "Bratu"*, Cluj-Napoca, Editura Patmos, 2009, p. 85.

MANEA, Vasile, *Părintele Arsenie Boca, obiectivul "Bratu"*, Cluj-Napoca, Editura Patmos, 2009.

MARIA, Regina României, *Gânduri și icoane din vremea războiului*, ediția a II-a, Editura Librăriei Pavel Suru, București, 1919.

MARIA, Regină a României, *Însemnări zilnice*, vol. VI, București, Editura Historia, 2008.

IDEM, *Povestea vieții mele*, vol. II-III, București, Editura RAO International Publishing Company, 2009.

IDEM, *Țara pe care o iubesc: memorii din exil*, București, Editura Humanitas, 2016.

MĂLUȘELU, Sebastian, *Maica Sebastiană*, în "Pro Bran", 10, nr. 5-7/2014, p. 1-3.

PEREASCIUC, Romeo, *Lăsați-vă în grija lui Dumnezeu: mărturii despre Părintele Arsenie Boca*, Sibiu, Editura Agnos, 2015.

PETCU, Nicoleta, *Asociația Creștină a Femeilor Române și Casa Mare din Bran a Reginei Maria a României*, în "Muzeul Național", XXV, București, 2013, p. 259-270.

IDEM, *Principesa Ileana a României și părintele Arsenie Boca*, în "Muzeul Național", XXVI, București, 2014.

SOFONEA, Ion Pr., *Am auzit un sfânt vorbind. Părintele Arsenie Boca*, Suceava, Editura Accent Print, 2013.

STOIAN, Emil, MĂLUȘELU, Sebastian, *Întâia vizită în Transilvania a Regelui Ferdinand și a Reginei Maria*, Ghimbav, Editura HACO Internațional, 2011.

STREZA, Nicolae Pr., *Mărturii despre Părintele Arsenie Boca*, Editura "Credința strămoșească", 2005.

Lista ilustrațiilor:

Fig. 1 – Biserica voievodală de la Sâmbăta de Sus (Arhiva Bibliotecii Mitropoliei Sibiu, Fond *Nicolae Bălan*).

Fig. 2 – Mesajul adresat de Domnița Ileana Mitropolitului Ardealului, Nicolae Bălan.

Fig. 3 – Biserița de la Spitalul *Inima Reginei Bran* (foto Emil Stoian).

Fig. 4 – Părintele Arsenie Boca în curtea interioară a Castelului Bran (foto 10. IX. 1946), având o dedicație pe verso (colecția Zoe Daian, nepoata părintelui Arsenie Boca).

Fig. 5 – Domnița Ileana, pictură murală în interiorul Bisericii *Stella Maris Balcic* (foto E. Stoian).

Fig. 6 – Amforă donată de Domnița Ileana Părintelui Arsenie Boca pentru Mănăstirea Sâmbăta de Sus, aflată în parcul nou (foto E. Stoian).

Fig. 7 – Vas ornamental donat de Domnița Ileana Părintelui Arsenie Boca pentru Mănăstirea Sâmbăta de Sus, aflat în parcul nou (foto E. Stoian).

Fig. 8 – Amforă donată de Domnița Ileana Părintelui Arsenie Boca, pentru Mănăstirea Sâmbăta de Sus, aflată în Stăreția veche (foto E. Stoian).

Fig. 9 – Tetrapod donat de Domnița Ileana pentru Mănăstirea Sâmbăta de Sus (foto E. Stoian).

Fig. 10 – Principesa Ileana alături de Mitropolitul Nicolae Bălan în drum spre Biserica *Sfânta Treime* – Tocile-Brașov, 15 septembrie 1946 (colecția M.N.).

Fig. 11 – Cuvânt de bun sosit al Părintelui V. Voineag; în centru Părintele Arsenie Boca (colecția M.N.).

Fig. 12 – În curtea Bisericii *Sfânta Treime* – Tocile-Brașov (colecția M.N.).

Fig. 13 – Mitropolitul Nicolae Bălan și Părintele Arsenie Boca după sfințirea Bisericii *Sfânta Treime* – Tocile-Brașov (colecția M.N.).

Fig. 14 – Mitropolitul Nicolae Bălan și Părintele Arsenie Boca (colecția M.N.).

Fig. 15-16 – Icoane împărătești din Biserica voievodală.

Fig. 1

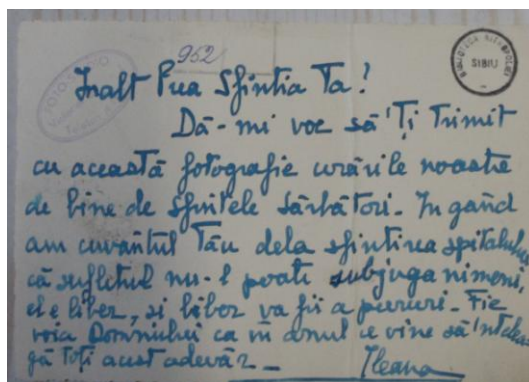

Fig. 2

Fig. 3

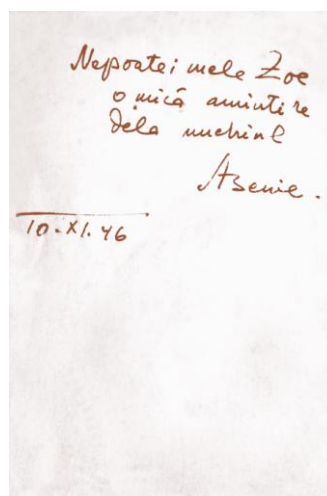

Fig. 4

Fig. 5

Fig. 6

Fig. 7

Fig. 8

Fig. 9

Fig. 10

Fig. 11

Fig. 12

Fig. 13

Fig. 14

Fig. 15

Fig. 16